

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019 Jæren Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav ren kjernekapital	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel	5
4.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.7	Bruk av offisielle rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og andelen som er sikret med pant som har betydning ved fastsettelse av kapitalkrav	9
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler	9
5.	Egenkapitalposisjoner	10
6.	Renterisiko	10
7.	Styring og kontroll av risiko	11
7.1	Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)	11
7.2	Bruk av ICAAP i banken	11
7.3	Organisering av risikostyringen	12
7.4	Bankens godtgjørelsesordning	14
7.5	Kreditrisiko	14
7.6	Likviditetsrisiko	17
7.7	Markedsrisiko	18
7.8	Operasjonell risiko	18
7.9	Forretnings, – omdømme – og strategisk risiko	19
8.	Mål for kapitaldekning	20
9.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	21
9.1	Informasjon om kapital	21
9.2	Sammensetning ansvarlig kapital	25

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3).

Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår. For supplerende opplysninger om finansiell stilling og utvikling vises det til bankens års – og kvartalsrapporter som offentliggjøres løpende på bankens hjemmeside (www.jaerensparebank.no)

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

Banken inngår ikke i rapporteringspliktig konsern slik at all rapportering er på banknivå.

For opplysninger om tilknyttede selskap vises til note 27 i bankens årsregnskap for 2019.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning

Sparebankens fond	775.935
Egenkapitalbeviskapital	123.313
–Egne egenkapitalbevis	–373
Overkursfond	425.285
Annen egenkapital	144.751
Utjevningfond	318.409
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	1.787.320
– Ikke kvalifiserende andel av årets overskudd	–49.325
Fradrag for immaterielle eiendeler	–16.971
Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	–1.273
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	–349.645
Sum ren kjernekapital	1.370.105
Fondsobligasjoner	100.000
Sum kjernekapital	1.470.105
Ansvarlig lånekapital	200.000
Sum tilleggskapital	200.000
Netto ansvarlig kapital	1.670.105

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	7.845
Institusjoner	113.215
Foretak	1.719.858
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	4.275.636
Forfalte engasjementer	47.019
Obligasjoner med fortrinnsrett	56.443
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	129.619
Andeler i verdipapirfond	17.110
Egenkapitalposisjoner	194.174
Øvrige engasjementer	229.883
CVA-tillegg	504
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	6.791.305
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	560.223
Sum beregningsgrunnlag	7.351.528
Kapitaldekning i %	22,72 %
Kjernekapitaldekning	20,00 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,64 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2- krav på 2,2 % fra 30.09.2017. Banken har et minimumsmål på 16,0 % for ren kjernekapitaldekning.

Detaljer omkring bankens fondsobligasjon og ansvarlige obligasjonslån er medtatt under punkt 9. Obligasjonsavtalene er lagt ut på bankens hjemmeside (www.jaerensparebank.no)

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 5,03 % i Eika Gruppen AS og på 5,95 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	1.696.725
Kjernekapital	1.835.915
Ansvarlig kapital	2.085.300
Beregningsgrunnlag	9.503.560
Kapitaldekning i %	21,94 %
Kjernekapitaldekning	19,32 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,85 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,50 %

Banken har et minimumsmål på 15,5 % for konsolidert ren kjernekapitaldekning.

3.2 Bufferkrav ren kjernekapital

Banken har per 31.12.2019 et kombinert pilar 1 og kapitalbufferkrav på kr 918,941 millioner:

Bufferkrav	
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	330.819
Bevaringsbuffer (2,50 %)	183.788
Motsyklisk buffer (2,50 %)	183.788
Systemrisikobuffer (3,00 %)	220.546
Sum kombinert bufferkrav til ren kjernekapital (12,5 %)	918.941
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	451.164

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	104.344
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	606.829
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	111.508
Øvrige eiendeler	14.510.124
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-367.890
Totalt eksponeringsbeløp	14.964.916
Kjernekapital	1.470.105
Uvektet kjernekapitalandel	9,82 %

Finansdepartementet fastsatte 20.12.2016 minstekrav til uvektet kjernekapitalandel for banker på 3 % som skal oppfylles fra og med 30.06.2017. I tillegg skal bankene ha en uvektet kjernekapitaldekningsbuffer på minst 2 %.

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter rammekreditt ble overtrukket.

Kriterier for beregning av tap på individuelle utlån er at det foreligger objektive indikasjoner på at det kan foreligge en risiko for redusert betjeningsevne.

Objektive indikasjoner inkluderer blant annet

- vesentlige finansielle problem hos debitor
- betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- innvilget utsettelse med betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor
- det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling

Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger (steg 3) for kredittap, vurderes i steg 1 og steg 2

STEG 1 – Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til givenheter som inntreffer de første 12 månedene.

STEG 2 – Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Det foretas kvartalsvis oppfølging av låneporteføljen med tilhørende vurdering av om det foreligger objektive indikasjoner på at de finansielle eiendelene har vært utsatt for kredittap.

For engasjement hvor det er identifisert objektive indikasjoner på at det kan foreligge en risiko for redusert betjeningsevne beregnes nedskrivning på utlån som forskjellen mellom regnskapsført verdi i balansen og forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Estimerte fremtidige kontantstrømmer baseres på erfaringsmateriale og skjønn basert på faktiske forhold på balansedagen. Både makroøkonomiske forhold og spesifikke forhold knyttet til de utsatte engasjementene vurderes.

Ved vurdering av nedskrivninger på tap utlån, ubenyttet kreditt og garantier under IFRS 9 benytter banken en tapsmodell som er utviklet i samarbeid med Eika-gruppen og SDC. Bruk av modellen krever bruk av skjønn på flere nivå. Nærmere beskrivelse av modellen er gitt i note 3 i bankens årsregnskap for 2019.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	39.225			39.225
Lønnstakere o.l.	8.145.215	1.008.740	19.269	9.173.224
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Primærnæring	2.243.303	253.079	16.331	2.512.713
Produksjonsbedrifter	43.048	26.048	5.861	74.956
Bygg/anlegg	369.035	84.533	37.960	491.528
Handel/hotell/restaurant	76.584	37.607	11.507	125.698
Finans/eiendom	956.050	21.073	31.764	1.008.887
Tjenesteytende næringer	78.742	19.763	2.118	100.624
Transport/kommunikasjon	39.821	5.874	6.704	52.399
Øvrige	226.242			226.242
Kredittinstitusjoner	1.618.121		56.919	1.675.040
Sum	13.835.385	1.456.718	188.431	15.480.534
Herav Rogaland	11.608.380	1.430.106	130.813	13.169.299
Resten av Norge	2.042.599	26.568	57.619	2.126.785
Utlandet	184.406	44		184.450
Gjennomsnitt²	13.611.243	1.472.045	192.300	15.275.588

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	748.043	123.899	556.203	2.600.781	9.806.457		13.835.385
Ubenyttede rammer			1.456.718		-		1.456.718
Garantier				188.431	-		188.431
Sum	748.043	123.899	2.012.921	2.789.213	9.806.457	-	15.480.534

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger (steg 3) på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	16.637	14.723	5.183	(2.733)		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Primærnæring	25.872	15.151	7.189	(221)		
Produksjonsbedrifter		811	343	343		
Bygg/anlegg	7.799	13.492	4.795	842		
Handel/hotell/restaurant				(2.000)		
Finans/eiendom		1.210	731	731		
Tjenesteytende næringer		1.000	201	(199)		
Transport/kommunikasjon	667	425	122	122		
Sum	50.974	46.812	18.563	(3.116)	-	-

Herav Rogaland	50.974	46.812	18.563	(3.116)		
Resten av Norge						
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i tapsavsetning siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2019	3.649	6.307	21.990
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	549	-2.638	
Overføringer til steg 2	-303	2.096	
Overføringer til steg 3	-1	-63	1.753
Nye finansielle eiendeler utstedt eller kjøpt	279	121	3.490
Finansielle eiendeler som er fraregnet i perioden	-754	-2.172	-4.756
(Modifisering av kontantstrømmer fra eiendeler som ikke er fraregnet)	768	1.191	-3.913
Endringer i modell eller risikoparametre			
Konstaterte tap			
Tilbakeføring av tidligere konstaterte tap			
Valutaeffekter			
Tapsavsetninger pr. 31.12.	4.186	4.842	18.564

4.7 Bruk av offisielle rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen

4.8 Engasjementsbeløp og andelen som er sikret med pant som har betydning ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	69.866	69.866			0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	174.935	176.011			0 %	0 %
Offentlige foretak	20.666	20.666			0 %	0 %
Institusjoner	404.064	404.064			0 %	0 %
Foretak	2.369.978	2.367.749			0 %	0 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	11.205.703	11.205.703			89 %	0 %
Forfalte engasjementer	42.290	42.290			0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	564.426	564.426			0 %	0 %
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	648.095	648.095			0 %	0 %
Andeler i verdipapirfond	17.110	17.110			0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	194.174	194.174	349.645		0 %	0 %
Øvrige engasjementer	282.361	268.799			0 %	0 %
Sum	15.993.668	15.978.953	349.645	-		

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2019 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
		herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	1.164.126		758.214	758.214
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	564.426		563.321	563.321
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning	195.600		194.893	194.893
herav: utstedt av finansielle foretak	404.100			-
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				
Sum	1.164.126	-	758.214	758.214

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Alle aksjer og fond er bokført til virkelig verdi.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra meglere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelige for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller så benyttes disse.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål	17.555	17.555	9.739	119		
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	17.555	17.555	9.739	119		
Aksjer og andeler – strategisk formål	534.782	534.782		96.556	96.556	
– børsnoterte aksjer	14.897	14.897		12.150	12.150	
– andre aksjer og andeler	519.885	519.885	725	84.406	84.406	

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

For supplerende opplysninger vises til note 23 og 25 i bankens årsregnskap for 2019.

6. RENTERISIKO

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende. Total renterisiko blir hvert kvartal rapportert til styret.

Bankens netto resultat effekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med et prosentpoeng gir en total risiko på 20,9 millioner pr. 31.12.2019.

For supplerende opplysninger vises til note 12 i bankens årsregnskap for 2019.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)

ICAAP er bankens prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Banken har i ICAAP stresstestet bankens kapitaldekning gitt ulike stressenarior og på denne måten testet om banken sin ansvarlige kapital er på et akseptabelt nivå. Stresstesten har vist at banken har en ansvarlig kapital hvor banken kan tåle et scenario med et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som grunnlag for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP rapporten. Banken har egne retningslinjer for kvalitetssikring og offentliggjøring av finansiell informasjon.

Intern revisor går igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingen.

Finanstilsynet vurderer gjennom Supervisory review and evaluation process (SREP) det samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov. Bestemmelsene om vurdering av risiko og samlet kapitalbehov er tatt inn i finansforetaksloven. Dessuten vises det til rundskriv 12/2016 « Finanstilsynets vurdering av risiko og kapitalnivå». Rundskrivet beskriver hovedelementene i Finanstilsynets metode for å vurdere foretakenes samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov (SREP), herunder inndeling av finansforetakene i fem grupper basert på størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko foretaket representerer for det finansielle systemet.

Jæren Sparebank er kategorisert i oppfølgingsgruppe 3, noe som innebærer at banken vil motta detaljert SREP vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år.

Finanstilsynets vedtak i forbindelse med gjennomført SREP vurdering ble børsmeldt 07.07.2017. Finanstilsynet fattet vedtak om at Jæren Sparebank skal ha et Pilar 2-krav på 2,2 % av risikovektet balanse, fra 30.09.2017.

Banken vil bli gjenstand for ny SREP vurdering i 2020

7.2 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum en gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

7.3 Organisering av risikostyringen

INNLEDNING

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i **Jæren Sparebank** har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

I bankens virksomhetsstyring skal det vektlegges strukturert metode for risikostyring som skal ha et helhetsperspektiv, tilpasset dens størrelse og kompleksitet.

Risiko- og kapitalstyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert egne risikostrategier for hvert område, og det er konkretisert styringsmål og rammer for det enkelte risikoområde. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens risikostrategier skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt.

ORGANISERING OG ANSVAR

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enhet.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Adm. Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringsystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

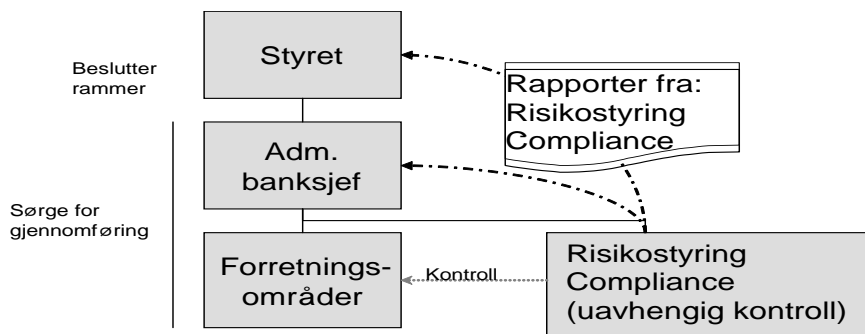
Risikostyring og compliance

Banksjef risikostyring og compliance ivaretar risikokontrollfunksjonen og compliance funksjonen og har en sentral koordineringsfunksjon for å støtte helhetlig risikostyring i Jæren Sparebank. Bankens Compliance officer har et særskilt operativt ansvar i forhold til compliancefunksjonens oppgaver.

Alle ledere

Det er et lederansvar å identifisere, vurdere og håndtere risikoer i forhold til å nå enhetens målsettinger.

Rollefordelingen er illustrert i figuren nedenfor

RISIKOOMRÅDER

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

Kredittrisiko	Er risikoen for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser
Likviditetsrisiko	Er risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
Markedsrisiko	Er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedskurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser
Operasjonell risiko	Er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
Forretningsrisiko	Er risikoen knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadferd.
Omdømmerisiko	Er risikoen for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
Strategisk risiko	Er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger

7.4 Bankens godtgjørelsesordning

Styret har gitt retningslinjer og rammer for lønn og andre former for godtgjørelse til alle ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotagning og bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken har en generell ordning for variable godtgjørelse.

Kriterier for bankens generelle ordning:

- omfatter alle ansatte
- er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte
- skal ikke gi insentiveffekt når det gjelder overtagelse av risiko
- skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt per år

7.5 Kredittrisiko

DEFINISJON

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

STYRING OG KONTROLL

Kredittrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og fullmaktsreglement.

Kreditter i Jæren Sparebank skal i all hovedsak innvilges med lav til moderat risiko.

Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og fullmaktsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom fullmaktsreglementet delegeres kredittfullmakt til adm. banksjef innenfor visse rammer. Adm. Banksjef kan videredelegere fullmakter.

Kompetente medarbeidere som har analytisk evne og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er banksjef BM og banksjef PM sitt ansvar å sørge for at medarbeidere innen kredittområdet har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

Lån og kreditter skal bare gis til personer og selskaper som har evne til å betjene sin gjeld med løpende inntekter / inntjening fra sin virksomhet. Banken skal beregne kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Ved innvilgelse av boliglån skal banken følge « Forskrift om krav til nye utlån med pant i bolig».

Både kunder innenfor privatmarkedet og næringslivmarkedet fordeles på risikoklasser. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på mislighold:

Risikoklasse	Min. PD	Maks. PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Mislighold	
12	Tapsutsatt	

Nærmere beskrivelse av modellen er gitt i note 3 i bankens årsregnskap for 2019.

Fordeling på risikoklasse 2019:

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivinger
1-3	7.009.299	19.269	989.025	8.017.593	1.526
4-7	903.173	0	17.066	920.238	642
8-10	206.814	0	2.400	209.215	2.064
11-12	31.111	0	249	31.360	5.183
Totale engasjementer 31.12.2019	8.150.397	19.269	1.008.740	9.178.406	9.415

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivinger
1-3	2.414.568	97.127	273.212	2.784.907	653
4-7	1.091.254	66.837	157.735	1.315.825	1.579
8-10	248.363	5.079	16.504	269.945	2.564
11-12	65.779	120	527	66.426	13.381
Totale engasjementer 31.12.2019	3.819.963	169.163	447.978	4.437.104	18.177

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivinger
1-3	9.423.867	116.396	1.262.237	10.802.500	2.179
4-7	1.994.426	66.837	174.800	2.236.063	2.221
8-10	455.177	5.079	18.904	479.160	4.628
11-12	96.890	120	776	97.786	18.563
Totale engasjementer 31.12.2019	11.970.361	188.431	1.456.718	13.615.510	27.592

KONSENTRASJONSRIKIO

Konsentrasjonsrisiko er risiko som oppstår ved høy samlet eksponering på en enkelt motpart eller utsteder av sikkerhet, tilknyttede grupper av motparter, motparter med virksomhet innen samme bransje eller geografiske område og motparter som benytter samme form for sikkerhet, handler med samme vare eller har samme virksomhetsområde.

Banken sin utlånsvirksomhet er sterkt konsentrert til Rogaland fylke, og spesielt til kommunene Klepp, Time og Hå – som representerer bankens primærmarked.

Banken sin utlånsvirksomhet innenfor bedriftsmarkedet er i stor grad konsentrert rundt sektoren landbruk og tilhørende aktivitet og underleverandører. Denne sektoren er i stor grad avhengig av rammebetingelser, forutsetninger og priser fastsatt av sentrale myndigheter. Investeringer og økonomiske disposisjoner er således sårbare for endringer i disse rammebetingelsene. Pr 31.12.2019 er 59 % av næringslivsporteføljen

mot kunder tilknyttet landbruk. Landbruksporteføljen er veldifferensiert mht. størrelse og type drift på de enkelte gardsbruk.

Såkalte store engasjement, etter egen forskrift, er engasjement som utgjør mer enn 10 % av ansvarlig kapital. Bankens eksponering mot store engasjement skal være begrenset. Pr 31.12.2019 har banken ett kredittengasjement som utgjør mer enn 10 % av bankens ansvarlige kapital.

I bankens interne vurdering av kapitalbehovet (ICAAP) er det avsatt noe for konsentrasjonsrisiko. Konsentrasjonsrisiko er således vurdert og tatt hensyn til ved fastsettelsen av bankens kapitalmål.

7.6 Likviditetsrisiko

DEFINISJON

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.

STYRING OG KONTROLL

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i likviditetsstrategien, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Banken skal ha en lav til moderat likviditetsrisiko

BANKENS LIKVIDITET

Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var pr. 31.12.2019 på 76,8 %.

Banken har 3,1 mrd. kroner i innlån fra obligasjonsmarkedet. Dette er en reduksjon på 193,6 mill. kroner i forhold til inngangen av 2019. I tillegg har banken 20,9 mill. kroner i gjeld til kredittinstitusjoner. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken jobber aktivt med tanke på å ha en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas opp i markedet. Restløpetiden på obligasjonslån er fra i underkant av 4 måneder til i overkant av 4 år – med et snitt på ca. 2,1 år. Bankens likviditetssituasjon vurderes som god. Trekkrettighet i DNB er på 300,0 mill. kroner. Banken har ikke F-lån i Norges Bank. Bankens LCR (mål på likviditetsbuffer) er 179,0 ved utgangen av året mens bankens NSFR (mål på langsiktig finansiering) er 138,0.

Avlastning av boliglån til Eika Boligkreditt er i løpet av 2019 økt med 230,9 mill. kroner til 5 105,4 mill. kroner. Økningen gjennom året er på 4,7 %. Styret vurderer banken sin likviditetssituasjon som god i forhold til forfallsstruktur på kort og lang sikt.

For supplerende opplysninger vises til note 11 i bankens årsregnskap for 2019.

7.7 Markedsrisiko

DEFINISJON

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingsaktiviteten, samt rente- og valutahandel.

STYRING OG KONTROLL

Markeds risiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens markedsstrategi. Markedsstrategien gjennomgås og revideres årlig.

- Bankens eksponering i egenkapitalmarkedet (ref punkt 5) utover eierinteresse i Eika Gruppen med 179,8 mill., Eika Boligkreditt med 303,5 mill og Vipps med 18,4 mill er kr 51,1 mill .
- Durasjonen på obligasjonsporteføljen er 0,13 pr. 31.12.2019. I følge rammen skal ikke banken ha mer enn 0,50 i durasjon på obligasjonsporteføljen.
- Bankens transaksjoner i utenlandsk valuta er ubetydelig.

Markedsrisiko er det tatt hensyn til ved vurdering av bankens kapitalbehov.

For supplerende opplysninger vises til note 12,13,14 og 15 i bankens årsregnskap for 2019.

7.8 Operasjonell risiko

DEFINISJON

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

STYRING OG KONTROLL

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte linjeleder. Linjelederne avgir årlig en bekreftelse av internkontrollen der det rapporteres oppover i organisasjonen om statusen på internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra intern og ekstern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

7.9 Forretnings-, – omdømme – og strategisk risiko

Banken er eksponert mot følgende risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeferd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll med risikoområdene er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

8. MÅL FOR KAPITALDEKNING

Styret i banken ønsker at bankens kapitalnivå til enhver tid skal overstige summen av pilar 1 krav, bufferkravene og beregnet pilar 2-tillegg, samt at det må være på et nivå som er tilfredsstillende for investorer/markedet.

	Ren kjernekapital	Kjernekapitaldekning	Kapitaldekning
Minimum Pilar 1	4,5 %	6,0 %	8,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Motsyklisk buffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Sum Pilar 1 + buffere	12,5 %	14,0 %	16,0 %
Pilar 2 krav	2,2 %	2,2 %	2,2 %
Kapitalkrav	14,7 %	16,2 %	18,2 %
Mål	16,0 %	17,5 %	19,5 %
Faktisk 31.12.2019	18,6 %	20,0 %	22,7 %

Konsolidert med eierandel i samarbeidende gruppe:

	Ren kjernekapital	Kjernekapitaldekning	Kapitaldekning
Mål	15,5 %	17,0 %	19,0 %
Faktisk 31.12.2019	17,9 %	19,3 %	21,9 %

Styret vurderer at bankens kapitalsituasjon er tilfredsstillende sett i sammenheng med bankens kapital mål.

9. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

9.1 Informasjon om kapital

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010359433
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Ren kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ren kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ordinær egenkapitalbeviskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste	123,313
9	Instrumentets nominelle verdi	123,313
9a	Emisjonskurs	110
9b	Innløsningskurs	N/A
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	03.05.2007
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og	N/A
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har	Fondsobligasjonslån
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberts identifikasjonskode for rettede emisjoner)	
2		NO0010774060
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	100
9	Instrumentets nominelle verdi	100
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	15.09.2016
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	15.09.2026
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuelt betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Første gang 15.09.2021 15.03, 15.06, 15.09 og 15.12 hvert år etter 15.09.21
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd NIBOR + 2,80 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet. Rentebetalingsdato justeres i henhold til Bankdagkonvensjon
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Etter relevante regler i det til enhver tid gjeldende regleverk
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Iht. gjeldende regler
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Iht. gjeldende regler
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Senior obligasjon
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberts identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010825292
2	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	100
9	Instrumentets nominelle verdi	100
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	20.06.2018
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	20.06.2028
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuelt betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Første gang 20.06.2023 20.03, 20.06, 20.09 og 20.12 hvert år etter 20.06.23
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd NIBOR + 1,65 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet. Rentebetalingsdato justeres i henhold til Bankdagkonvensjon
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Etter relevante regler i det til enhver tid gjeldende regleverk
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Iht. gjeldende regler
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Iht. gjeldende regler
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Senior obligasjon
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010822836
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	100
9	Instrumentets nominelle verdi	100
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	23.05.2018
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Første gang 23.05.2023 23.02, 23.05, 23.08 og 23.11 hvert år etter 23.05.23
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd NIBOR +3,50 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Ja
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Ikke-kumulativ
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Konvertibel
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	Obligasjonen kan konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer slik konvertering i henhold til det enhver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konvertering som nødvendig for å unngå avvikling.
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	Ren kjernekapital
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Obligasjonen kan nedskrives dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer slik nedskrivning i henhold til en hver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer nedskrivning som nødvendig for å unngå avvikling.
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Etter nedskrivning av obligasjonen kan utsteder skrive opp obligasjonen i henhold til de enhver tid gjeldende regler for oppskrivning
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Ansvarlig lånekapital
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

9.2 Sammensetning ansvarlig kapital

	(A) Beløp på dato en for offentlig-gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		
1 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29
Innbetalt egenkapitalbevis (JAEREN)	122.940	
Overskurs	425.285	
herav: instrumenttype 3		
2 Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	994.904	26 (1) (c)
3 Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	95.426	26 (1) (d) og (e)
3a Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4 Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5 Minoritetsinteresser		84
5a Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	99.439	26 (2)
6 Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1.737.994	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer		
7 Verdijusteringer som følge av kravene om	-1273	34 og 105
8 Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-16.971	36 (1) (b) og 37
9 Tomt felt i EØS		
10 Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11 Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12 Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14 Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17 Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-349.645	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (1) og 478 (1)
19 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20 Tomt felt i EØS		
20a Poster som alternativt kan få 1250 % risiko vekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21 Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22 Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23 herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24 Tomt felt i EØS		
25 herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26 Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
herav: filter for urealisert tap 1		
herav: filter for urealisert tap 2		
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468
26b Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
herav: ...		
27 Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28 Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-367.889	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29 Ren kjernekapital	1.370.105	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	100.000	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	100.000	
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Stallige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	100.000	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 4a, 4b og 4c
4a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
4b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
4c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	100.000	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	1.470.105	Sum rad 29 og rad 44

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	200.000	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	200.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (1) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	200.000	Rad 51 plus rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	1.670.105	Sum rad 45 og rad 58

59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital		
60	Beregningsgrunnlag	7.351.528	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjernekapitaldekning	18,64 %	92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	20,00 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	22,72 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,50 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %	
66	herav: motsyklisk buffer	2,50 %	
67	herav: systemrisiko buffer	3,00 %	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	14,14 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		
Kapitaldekning og buffere			
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS		
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)

